

Росяна краса

Давайте згадаємо про який вид народної творчості ми говорили на попередній гутірці. На допомогу пам'яті я тільки додам, що ми говорим про мистецтво, яке твориться з допомогою голки та різнобарвних ниток. Але основа цього мистецтва- душа майстрині. Це вишивання.

Сьогодні ж ми поведемо розмову про ще один вид народної творчості, як мистецтво, яке твориться з допомогою волосіння і виблискуючими, мов роса на сонці, бісером і стеклярисом. Бісерне рукоділля прийшло до нас як плетиво, ткацтво, вишивання, різьблення та інші ремесла з глибин історії, передаючись з покоління в покоління.

Вироби з дрібненького бісеру відомі у всьому світі. Вони були відомими прикрасами Древнього Єгипту, Індії, а сьогодні прикрашають одяг народів Близького і Далекого Сходу, Африки й Індії. Різноманітні за формою, назвою, орнаментацією і технікою виконання, вони свідчать про національний талант і художній смак умільців різних народів.

На території України вироби зі скла, намисто і бісер були відомі в народі, що населяли її ще в VI-Vст. до н.е. Вже тоді скіфи і сармати прикрашали вишивкою та бісером одяг і взуття, предмети жіночого туалету, а на початку нашої ери - древні слов'яни.

За часів Київської Русі IX-XIIст. жінки і діти носили прикраси із скляного намиста і браслети різної форми і кольору. Згодом, починаючи з XVст. бісер використовувався для виготовлення церковного одягу і посуду.

Жінки і дівчата низали ажурні коміри, піднизники- головні пов'язки у вигляді ажурної сітки з бісеру, яка закривала лоб і довгі стрічки підвісок, косоплети і кісники, пояси, і сережки, прикрашали головні убори бахрамою, ряснами.

Ці прикраси надавали святковості одягу. Виготовляли прикраси, нанизуючи бісер на одну і більше ниток (іноді до 30) вручну і ткали на спеціальному верстаті з нитяною основою. Набирали бісеринку на сувору вощену нитку, кінський волос або тоненький дріт. Переплітаючи нитки з нанизаними по рахунку бісеринками, майстрині створювали яскраві, барвисті візерунки, чергуючи геометричні, стилізовані рослинні або зооморфні орнаменти.

На Україні прикраси з бісеру гердани (від тюркського гардан, герден- шия) і силянки (від українського-силити, виляти-низити, нанизувати) найбільше популярні в західних областях-Закарпатській, Львівській, Івано-Франківській, Чернівецькій і в окремих районах Тернопільської і Хмельницької.

Сьогодні напівзабуте мистецтво виготовлення бісерних прикрас знаходить нове життя. Сучасні прикраси з бісеру і стеклярису, як і стародавні, прекрасно поєднуються з одягом і використовуються в сучасній моді.

...Поодинокі краплі роси миттєво зникають під сонячним промінням, а бісеринки з'єднані руками майстрині не торкає час.

Матеріал підготувала подруга Неля Лавриненко